

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 53 |

פרשת חיי שרה תשפ"ב

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת חיי שרה

ויאמר עבד אברהם אנכי

... ופעם אחת סיפר לי מורי ורבי הרב החסיד מ' צבי הירש אבד"ק מאסט, איך ששמע הוא מפה קדוש הרב הצדיק מ' שלמה מקארלין, בשבת פרשה הנ"ל, ואמר בסעודה שלישית, על הפסוק ויאמר עבד אברהם אנכי, כי מידתו של אברהם היה שהיה מחזיר בכל המקומות, וצווח אנכי, היינו שהיה מגלה אלקות, שהוא הפסוק ראשון של עשרת הדברות, והודיע לכל שיש אלקי עולם, וכל עבודתו בעולם הזה כל ימי חייו היה רק זאת, נמצא עבדו נאמן ביתו שהיה רגיל בזה כל היום לשמוע רק טוב, כשבא לאיזה מקום, ג"כ היה מספר תיכף מזה, ויאמר אליעזר, עבד אברהם, אנכי, שהוא מגלה אלקותו יתברך, בכל מקום ובכל עת, עכ"ל.

ונמצא לפי זה, היה העבד מספר עבודתו של צדיקים, ע"כ אי"ש המאמר הנ"ל, אמר ר' אחא יפה שיחתן של עבדי אבות, על פי דברי הבעש"ט זצלה"ה זי"ע, עי' בזוה"ק (דף ק"ב) במאמר המתחיל ויקץ יעקב משנתו וגו' ובתקוני זוהר ישן (דף ו' וז"ל), ונשמח בגלותא בתראה אתמר בה ותגל מרגלותין ותשכב שכיבת לעפרא וי ליה לבר נש דנשמחא נחיתת תחות רגלוי כו', ולית ל' עלוי וסליק אלא בידא דקודשא בריך הוא כו' ורזא דמלה ליני הלילה והיה בבוקר כו' ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך "אנכי" חי ה' שכבי עד הבוקר "אנכי" דאיחי אימא עלאה "אנכי" דיציאת מצרים. ועל פי מאמר הנזכר של הרב הצדיק ר' שלמה קארלינער זצלה"ה, אשר כך היה דרכו בקודש של אברהם אבינו ע"ה, בכל עת חזן ובכל מקום, להלליב לבבות כאש בוער, בתיבת אנכי, יתכן אפשר לרמוז ע"כ בשעה שבאו אליו אבימלך ופיקול שר צבאו ואמרו לו ועתה השבעה לי, ויאמר אברהם "אנכי" אשבע והוכח אברהם וגו', היינו שהזכיר להם ג"כ תיבת "אנכי" וכששמע זאת אבימלך, בלי ספק נתפעל מאוד ונתבהל על זה, ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה כו' וגם "אנכי לא שמעתי בלתי היום, היינו שמעולם לא שמע דיבור כזה, שהיה בוער בקרבו כמו אש להבה וד"ל.

(שמע שלמה. מתוך אריכות דברי הספה"ק "דבש השדה")

מסכת חיים

תולדות חייו (נג)

זיע"א. [בנו, הרה"צ רבי צבי הירש נכד הבעש"ט זיע"א בטבריה].

בצעירותו נתגדל אצל מרן הרש"ק זיע"א יחד עם הרה"ק רבי שלום מפרוהבישט זיע"א והרה"ק רבי ישראל חיים מלודמיר זיע"א בני הרה"ק רבי אברהם המלאך זיע"א.

גם לאחר נישואיו המשיך להסתופף בצל רבו הקדוש והיה מגדולי תלמידיו. זוגתו הצדקנית מרת שיינא רחל נכדת הבעש"ט, היתה מקבלת קוויטלאך ופדיונות. בהיותו אברך אצל רבו הקדוש הרש"ק זיע"א, היה מגבאי ארץ ישראל. לאחר פטירת רבינו הקדוש, היה רבי יעקב מגדולי התלמידים גם אצל תלמידו ממלא מקומו הרה"ק רבי אשר הזקן מסטאלין זיע"א, והיה חד מן בני עליה אשר צדיקי הדור היו חרדים לקראתו. רבו הרא"ש הזקן מסטאלין היה כל כך מחבבו עד שלא היה יושב לאכול בלעדיו, (-כתבי ר"י ש"ב חלק ב' עמ' קנז אות שג).

בין עבד לעבדים

עוד מובא שם בשמו משל על חשיבות התפילה בציבור: הרה"ח המפורסם ר' יעקב מאנילעס ז"ל אמר משל על זה הענין של תפילה בציבור, כששולח ארון את העבדים שלו ליער להביא עצים וכשמביאים כל העבדים את העצים ביחד אז אפילו כשאחד מביא ברמאות עצים גרועים ומעט אזי אין הארון מבחין בזה, אבל כששולח לאחד העבדים ליער להביא עצים ומביא עצים גרועים ומעט אזי הוא רואה ומענישו, וד"ל.

לארץ הקודש

בערוב ימיו, בשנת תקצ"ב, עלה לארץ הקודש יחד עם בנו הרב הצדיק רבי נפתלי צבי זיע"א והתיישבו בטבריה, ונסתלק שם ביום כ"א כסלו תקצ"ד ושם מנו"כ, ועל ציון מצבתו נחרת: פ"נ הרב החסיד ירא אלקים כס"ה יעקב בהרב מ"ה מנחם מן נפ' כ"א כסלו ש' תקצ"ד לפ"ק תנצב"ה. לימינו, מנוחתו כבוד של בנו הרה"צ ר' נפתלי צבי נכד הבעש"ט זצ"ל.

מכיר בשיחת עופות

עוד אחד מחבר תלמידי רבינו הקדוש מקארלין זי"ע: הרה"ק רבי צבי הירש עסטרייכער מדרוהביטש. שהיה אף מתלמידי הרה"ק: החוזה מלובלין, המגיד מקאזניץ וה"עטרת צבי" מזדיטשוב - זי"ע.

בהקדמת נכדו הרה"ק רבי יוסף מאיר מספינקא זיע"א לספר "אמרי יוסף" כתב אודותיו: "אשר שמש כמה וכמה צדיקים וקדושים... והיה גם כן תלמיד הרה"ק מו"ה שלמה מקארלין זלה"ה הי"ד, וראיתי בשמו דבר נחמד...". היה דיין בבית דינו של הרה"ק הבני יששכר במונקאטש, ומנהיג חסידי זידיטשוב בעיר. נסתלק ט"ז טבת תר"ב ומנו"כ במונקאטש. בקו' 'אזע קודש' - (ס' ברכת אברהם' להגרא"צ וייס) אף מוסיף לשבחו באחד מן התארים אשר אף פיארו את רבו מרן הרש"ק: "והיה מכיר בשיחת עופות ובעשבים".

הרב התלמיד

בראש וכחלק מרכזי ברשימת תלמידי רבינו מרן הרש"ק יש לצייין את הרה"ק רבי מאנלי ובנו הרה"ק רבי יעקב ר' מגליס. רבי מאנלי היה דודו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע, מבני היכלו של הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע, ואשר הביא גם את אחיינו הר"א הגדול אל רבו המגיד, ולימים היה מגדולי תלמידיו הקדושים של הר"א הגדול, ולאחריו היה כפוף למרן הרש"ק זיע"א הי"ד. יש גורסים כי הוא אף הביא את מרן הרש"ק אל רבו הר"א הגדול זי"ע. לאחר הסתלקות רבינו הרש"ק היה ממקורבי תלמידו הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א. עוד יורחב עליו בעז"ה ובלג"ד, וכעת על בנו שאף הוא מתלמידי רבינו הקדוש מקארלין:

בדרכי האב

הרה"צ רבי יעקב מגליס מאניפולי זצ"ל, נשא את הרבנית הצדקת שיינא רחל ע"ה בת הרה"ק רבי צבי זי"ע בן מרן 'אור שבעת הימים' רבינו הבעש"ט הקדוש

הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל וציונו הק' בשייח באדר

לרגל יומא דהילולא. ראה מדור 'סיפור מאילנא דחיי'

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

חמישים החתימות שנאספו לאור גזירת המרא דאתרא

לרגל יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל זי"ע - מצאצאי רבינו הקדוש מאקארלין - כ"ד מרחשון תשי"א

ימי צר ומצוק, ימי המלחמה של שנת תש"ח, ימים בהם יראה ירושלים מאימת הפגזים המתפוצצים בסמטאותיה וגוברים נפשות יקרות מישראל. רבי חיים פנה אל המהרי"ץ דושינסקיא והזכיר את זוגתו הצריכה לרפואה. כאשר שמע רבה של ירושלים את חומרת המצב, הורה לו לרבי חיים שיפנה בשמו אל הרה"ק רג"מ, שהיה אז בתחילת שבתו על כס הנהגה, ויבקש מעמו לערוך ישינוי השם לחולנית. רבי חיים פקד את מעון הרה"ק מזוועהיל, ושטח בפניו את בקשתו, אולם נתקל בסירוב מוחלט. הוא הסביר בתקיפות שהרב דושינסקיא אמנם שלחו אליו מאחר והוא חושב שהוא אכן ממשיך את דרכו של אביו הקדוש, אולם בפועל אין לו כל דעת ויכולת בבניי שמיא. שב רבי חיים ברים זצ"ל אל הרב דושינסקיא שמהר להחישו שוב בשנית אל מעון הרה"ק מזוועהיל, בציינו: 'אמור לו שאני גוזר עליו בגזירת מרא דאתרא שיפעל עבורך מה שצריך'.

אל מול גזירתא דאורייתא, כבר לא יכל עוד הרה"ק מזוועהיל לכבוש את מדרגותיו ואת הדעה אשר היתה לו בשמים, וערך שינוי השם. לאחר מכן ביקש מרבי חיים: 'אסוף אלי חמישים חתימות מבני ירושלים, חמישים אנשים אשר יחתמו שהם מעניקים שנה משנות חיייהם במתנה גמורה עבור זוגתך, למען תוכל להבריאה ולהאריך ימים'. רבנו הוסיף והבטיח, כשהוא יוצא מגדרו: 'יכול אתה לומר בשמי, שכל מי שתורם מחצית השנה, מובטח לו שהוא יזכה לעבור את אלה ימי המלחמה בשלום וכל רע לא יאונה לו'. הבטחה שמיימת כזו בתקופה אפלה ומפחידה שכזו, שווה היתה בירושלים יותר ממכילת מלאה בנוזל זהב טהור.

במהירות רבה שב רבי חיים אל מעון קדשו של הרה"ק מזוועהיל ובידו האוצר - מאה חתימות השוות חמישים שנות חיים! רבנו בייך את החולנית שכבר ניצבה בשערי מוות ועד מהרה היא הבריאה כליל והמשיכה לחיות חיי זוהר תורה.

כעבור כיוכל שנים, כאשר היא הלכה לבית עולמה, בעת ה'שבעה' לפטירתה סיפר בעלה, הגאון הצדיק רבי חיים ברים זצוק"ל את הסיפור המופלא - כשהוא מציין בהתפעלות רבה מאד: 'היום בו הלכה זוגתי ע"ה לבית עולמה, הוא בדיוק אותו היום בו מלאו חמישים שנה מאז נאספו החתימות בפקודת קדשו של רבנו!'

(תודות: למכון 'מעיינות הרים' - זוועהיל ולדידינו ספרא רבא ר' יקותיאל יהודה גזול הי"ו שפתחו בפנינו את אוצרותיהם הברוכים)

קדוש וטהור מרחם היה הרבי הקדוש רבי גדליה משה מזוועהיל זי"ע. צדיק נשגב ואיש אלוקים אשר גדלותו ורוחב קומתו המופלאה הוחבאו במעטה הסתר כבד לנוכח ענוותנותו הטהורה אשר היתה כלולה מרמי"ח אברי וספי"ה גידי שפלות ברך. ככל כמה שאביו הקדוש הרבי ר' שלומיקע זי"ע היה מוסתר בשפירר חביון ובסתר המדרגה, עוד יותר היה בנו- הרג"מ מוסתר בתכלית ההסתרה. התנהל בפשטות מופלגת ונזהר כמפני מכות אש שחלילה לא תפרוץ להבת ליבו הטהור חוצה.

ביותר היה זהיר ובורח מפני כל צל של כבוד או הנהגה. צדיק וקדוש זה שמאוסה היתה השררה בעיניו כסחי, לא אבה לקבל עליו את עול הנהגה עד שזו הוטלה עליו בעל כורחו על פי בקשת אביו הקדוש. רבות מסופר על סירובו ובריחתו מכל זיק של הנהגה. בתחילת תקופתו הראשונה כאדמו"ר מזוועהיל, התדפק יהודי הצריך לישועה על דלת הבית, ושאל: 'האם כאן מתגורר הרבי?' רבנו שמע את שאלתו, מיהר לצאת אליו להוביל אותו עמו בתוך שכונת בית ישראל. 'בא עמי ואראה לך היכן מתגורר הרבי', הוא אמר לו בפשטות מופלגת ונטל אתו אל עבר המעון בו התגורר באותם ימים כ"ק מרן אדמו"ר הדברי יואל מאסטר זי"ע.

כך גם מסופר כי היה מתפלל בימות החול במברית השנים בבית-הכנסת 'באר שבע', בית כנסת בשכונת בית ישראל שמתפללים בו בנוסח אשכנז. ובימי קריאת התורה, היה יצא מפתח בית-הכנסת כשהגיע להכרזת עליית 'שלישי', מחשש שמא יכבדו אותו בעלייה. בכלל ידעו גבאי בתי הכנסות שבירושלים, שבית-כנסת בו מכבדים את רבנו בעלייה לתורה, מובטח הוא שרגל רבנו לא תדרוך בו עוד לעולמים.

כך שמר מכל משמר על הסתר ובריחה מכל זיק של כבוד ואדמו"רות. אולם אחד המיוחד שהצליח לגלות שכבות ממעטה הסתרתו של רבנו, היה רבה של ירושלים, מרן המהרי"ץ דושינסקיא זי"ע. גאון וקדוש ישראל זה, חדר במבט עיני הבודלח אל מתכת לכל הסתרים וההסתרה, וידע שאותו בנם של קדושים שמרבה לשגר את לשונו לומר: 'איני רבי' הוא האיש אשר בו בחר ה', קדוש ישראל אשר מהלכי הטבע קורסים מפני כדונג הנמוג מפני האש.

אחד מן הסיפורים בהקשר זה, ושנוע למשגב בעיה"ק ירושלים: היה זה כאשר זוגתו הצעירה של הגה"צ רבי חיים ברים זצ"ל - הרבנית הצי"מ הינדל, חלתה במחלה קשה עד שהרימו הרופאים את ידיהם ואמרו נואש. הימים

חיים וקיימים

לנאמנים ולילדים הנחמדים

קוראים יקרים נאמנים ונחמדים

מדור החידות והפרסים ממשך בהופעתו להעמקת הקשר של הקוראים והילדים הנחמדים אל דמויותיהם של צדיקי ישראל.

השאלות יעסקו בפיענוח מצבות של צדיקי ישראל הקשורים במישרין או בעקיפין אל רבינו הקדוש זי"ע בכל פעם תוצג תמונה חלקית של אחת המצבות ועליהם לזהות במי המדובר. לרוב תמצאו את הפתרון בין בתרי הגליון.

התשובות מתקבלות בקו לודמיר 22-111-30-02 שלוחה 0

והשבוע:

מי הצדיק?

העיר בה נטמ?
ומה כינויו בחצר הקודש?

בין כל הפותרים עד יום שני פרשת תולדות תוגרל השבוע תזיכרי לרכישת ספרים ע"ש 50 ₪

זרעו בחיים

מדור זכרון לצאצאי רבינו זי"ע

זוועהיל ברעזנא בעלזא

צאצאי הרה"ק רבי אברהם שמואל מברעזנא (חתן הרה"ק רבי מרדכי'לע [הראשון] מזוועהיל)

ידעו לפרש פשר דבר. לאחר שהייה קלה פנה המהרי"א אל גיסו ואמר לו: 'הלא יש אתנו חתן. הזכרה זו שייכת אליי', וביקש ממנו שיזכיר את כלתו אצל בנו החתן - המהרי"ד זי"ע. ניגש רבי יוסף אל החתן והזכיר לפניו את כלתו, ובייך אותה: 'שתלד בניקל בלי שום מכשול ח"ו ורעא חייא וקיימא', ואז הפטיר הרה"ק מהרי"א זי"ע ואמר: 'ס'קומט אראף אויף דער וועלט א גרויסע רעבעצין'.

נראה היה לעומדים שם, שמרן מהרי"א זי"ע הפנה הזכרה זו אל החתן, מפני שחתן יש לו כוח לברך, ולא ירדו בשעתו לעומק הדברים, שהתבררו רק שנים לאחר מכן. ואכן, כששב רבי יוסף לביתו, התבשר כי כלתו הרבנית פריידא ע"ה ילדה בת למזל טוב, ונקרא שמה בישראל: **חיה דבורה**.

קעת - לאחר ששמעו המקורבים את דברי הרה"ק מהרי"א זי"ע על אשר חזה עוד בטרם לידתה - הבינו למפרע את אשר התרחש אז לפני כשמונה עשר שנים, והבינו גם כן מדוע לא הסכים לשמוע לכל ההצעות האחרות שבאו לפניו, עד שבאה לפניו הצעה זו שהיה מצפה לה.

לאחר חישואיו גר הרה"ק המהרי"ד זי"ע לתקופת זמן בברעזנא ואכל "קעסט" על שולחן חתונתו, והיה מנהגו של רבי אברהם שמואל לערוך בכל יום סעודה ברבים ולאכול בשר, והיה הדבר למורת רוחו של כ"ק מרן זי"ע שמגישים לפניו בשר מדי יום ביומו, ומשהבחין בכך רבי אברהם שמואל שינה ממנהגו כדי לרצות את חתנו, וצויה שלא יביאו עוד לפניו בשר מדי יום. מזיווג זה נולדו לכ"ק מרן מהרי"ד זי"ע, ג' בניס וד' בנות. ובהם גם בנו הרה"ק מהר"ם מביילגורייא זי"ע אשר במוצש"ק - כ"ה מרחשון יחול יומ"ד.

רוצה לקבל את העלון במייל?

שלח הודעה ל-

A023011122@gmail.com

המעוניין לקחת חלק בהפצת העלון

מוזמן להתקשר

לקו לודמיר 22-111-30-02 שלוחה 8

הנדיב החפץ בעילום שמו

מעיר לונדון יצ"ו

לזכותו ולזכות משפחתו,

ושיצליח בכל מעשיו

לזכות עידן ישראל בן טרז אסתר

איריס בת סוליקה

וכל יוצאי חלציהם וכל הנלווים אליהם

להצלחתם, ברוב נחת ושלוחה